

Генеральний план і містобудівна документація забезпечують формування необхідної земельної бази для того, щоб визначені в стратегічному плані наміри були реалізовані. Стратегічні пріоритети у середньостроковому вимірі набувають вигляду комплексних соціально-економічних і секторальних програм. Поточна діяльність і робота з реалізації середньострокових цілей знаходять своє відображення у щорічних програмах соціально-економічного розвитку, які тісно ув'язуються з щорічним бюджетом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування регіонального розвитку: Навч. посібник Київ: Вид-во НАДУ. 2017. 96 с.
2. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. Київ: ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.
3. Карий О. Стратегічне планування розвитку міста. Львів.: ЗУКЦ. 2017. 317с.

УДК 343.21

Олійничук Р. П.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права та процесу і правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету

Лис А. М.

заступник завідувача відділу криміналістичних видів досліджень Тернопільського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

РОЛЬ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ В РОЗСЛІДУВАННІ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Забруднення атмосферного повітря є надзвичайно актуальною проблемою у світі, та й в Україні зокрема. На даний час неблагополучна екологічна ситуація викликає велику стурбованість суспільства, що потребує адекватної реакції державних органів влади та правоохоронних структур.

Забруднення атмосферного повітря є кримінально караним діянням, відповідальність за яке встановлено ст. 241 Кримінального кодексу України [1]. Водночас рівень злочинності проти довкілля свідчить про надзвичайно низьку ефективність заходів щодо попередження, розкриття й розслідування

правопорушень у даній сфері. Ці кримінально карані діяння вирізняються високою латентністю і низьким розкриттям. З часом вони ускладнюються, видозмінюються та вчиняються різними новими способами. З огляду на специфіку даних правопорушень здебільшого у результаті їхнього «поверхневого» розслідування не встановлюються причини скоєння, не виявляються винні особи, не приймаються необхідні заходи щодо відшкодування завданих збитків та попередження їх у майбутньому. Відповідно, успіх розслідування досліджуваних кримінальних правопорушень суттєво залежить від правильного, своєчасного, всебічного і якісного використання спеціальних знань.

Ефективне розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля, вчинених шляхом забруднення атмосферного повітря, вимагає застосування спеціальних знань з різних наукових галузей, оскільки коло об'єктів дослідження у зазначених справах дуже широке. Таким чином, доцільно призначати різні експертизи, завдяки яким можна одержувати відповіді на поточні запитання, що цікавлять органи досудового розслідування.

Можна констатувати відносно невеликий перелік типових питань, що вирішуються за допомогою судово-експертних досліджень, але вони мають достатньо важливе значення в процесі досудового розслідування. До них насамперед належать встановлення вмісту, складу шкідливих речовин в атмосферному повітрі, яке, згідно з наявними даними, піддалося негативному впливу з боку певного суб'єкта, концентрації цих речовин, відповідності їх гранично допустимому рівню концентрації. Якщо негативні наслідки такого впливу очевидні, експертиза дозволяє встановити причини події, у тому числі причини захворювання або загибелі рослин, тварин, людей.

Судову експертизу варто визнати найефективнішим засобом виконання слідчих завдань у справах про кримінальні правопорушення проти довкілля загалом та забруднення атмосферного повітря зокрема, за умови неухильного дотримання вимог кримінально-процесуального законодавства щодо призначення та проведення цієї слідчої дії. Експертизу у кримінальних провадженнях про забруднення атмосферного повітря доцільно призначати тільки тоді, коли в цьому є нагальна необхідність і без відповіді експерта на певні питання неможливо встановити істину. До типових експертиз, які призначаються в ході розслідування кримінальних правопорушень проти довкілля, вчинюваних шляхом забруднення атмосферного повітря, слід віднести: судово-хімічну, токсикологічну, радіологічну, технічну, технологічну, будівельно-технічну, агротехнічну, лісотехнічну, зоотехнічну, гідрометеорологічну, судово-медичну, медико-санітарну, судово-ветеринарну та екологічну експертизи [2].

З-поміж вищезазначених видів судових експертиз особливу роль виконує судово-екологічна експертиза, адже це комплексне дослідження, що здійснюється спеціалістами у галузі екології разом з медиками, експертами-біологами, зоотехніками, ветеринарами, хіміками, гідрологами, агротехніками,

інженерами з очисних споруд, технологами виробництв, пов'язаних із шкідливими відходами, тощо.

Таким чином, очевидно є доцільність якісної підготовки фахівців для проведення судових експертиз в цілях ефективного розслідування забруднення атмосферного повітря, а також забезпечення міжнародної співпраці та обміну досвідом з іноземними колегами, адже дана проблематика має не локальний, а глобальний вимір.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Кримінальний кодекс України : станом на 03.03.2021 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2341-14> (дата звернення: 24.03.2021).*
2. *Стасюк Л. Л. Можливості судових експертиз при розслідуванні злочинів проти довкілля, вчинених шляхом забруднення атмосферного повітря. Право і суспільство. Сер. Кримінально-процесуальне право та криміналістика. 2012. №1. С. 281-287.*

УДК 343.163

Стефанчук М. М.

*доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри нотаріального,
виконавчого процесу та адвокатури,
прокуратури, судоустрою Інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

ДОБІР ТА ПІДГОТОВКА ПРОКУРОРІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Сучасні тенденції реформування прокуратури в Україні знаходять своє втілення у відповідних законопроектних ініціативах, один із останніх, серед яких, присвячений питанням удосконалення добору та підготовки прокурорів в Україні [1].

У Пояснювальній записці до цього законопроекту в обґрунтуванні необхідності його прийняття вказано перелік недоліків, які, на думку його авторів, засвідчила практика застосування положень Закону України «Про прокуратуру» у частині добору прокурорів, серед яких: відсутність можливості молодим спеціалістам після здобуття вищої юридичної освіти претендувати на посаду прокурора; надмірна тривалість спеціальної підготовки; надмірна ускладненість та тривалість інших етапів добору, зокрема дві спеціальні